Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Casa de la Plaça Major, 13 i 14

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Plaça Major núm. 13 i 14
Emplaçament	Al cor del nucli antic a la Plaça Major amb façana a la part de tramuntana just davant de les finques núm. 2, 3 i 4
Alçada:	579,8

Coordenades:

Latitud:	42.100045399098
Longitud:	2.2227385209658
UTM Est (X):	435730
UTM Nord (Y):	4661177

Classificació

Número de fitxa	08237 - 26
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVI-XVIII
Any	1773
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	Sí. IPA. Núm. 23781
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	5813002DG3651S0001QR
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dt., 27/06/2023 - 00:40

Descripció

Edifici que manté els trets essencials d'una casa gremial però amb reformes de l'època moderna. especialment en els habitatges situats a les plantes superiors i sobretot el seu interior. Es tracta d'un edifici de grans proporcions que abraça dues finques (la núm. 13 i 14) i que estan unificades en un únic immoble. S'estructura en Planta baixa, dues plantes pis i una coberta de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener paral·lel a la façana. Presenta una planta més aviat rectangular de dues crugies, ja que unifica dues antigues cases gremials de parcel·la gòtica. La composició de la façana respon als cànons de principi del segle 20. La finca núm. 13 conserva encara part de la planta baixa i del primer pis amb la vella estructura d'una casa gremial. La porta d'entrada es situa a la part dreta i consta d'una obertura coronada per un arc rebaixat de tipus i perfil escarser i amb els muntants de pedra picada de tipus calcari i del tipus bisellat. Al costat seu hi ha una obertura de dimensions més àmplies que dona accés a un local comercial. Damunt seu hi ha dues balconeres; una de simple situada a la part de més a migdia i una segona en amb els muntants, i llinda de pedra picada que coincideix amb l'emplaçament de damunt de la porta d'entrada. En aquesta part s'obre un balcó que sobresurt del pla de la façana. Damunt seu i coincidint amb la planta segona s'obren dues balconades més amb els muntants de maó ceràmic, la barana de forja amb barrots de secció quadrada i decoració a volutes situat en el pla de la façana i les fusteries amb barretes emmarca vidres i porticó intern. Val a dir que entre la planta primera i segona hi ha una cornisa de maó ceràmic de tipus decoratiu. La composició de la finca núm. 14 és similar a l'adjacent a base de dues portes d'accés a la planta baixa, dues balconeres amb balcó al primer pis sobresortint del pla de la façana i sostingut per una llosana de pedra de perfil bisellat. La barana és de forja amb els barrots de secció quadrada, volutes decoratives i passamà recte. Damunt seu hi ha dues balconeres més de la mateixa forma i composició que la casa anterior. Amdues finques resten unificades per una cornisa bisellada formada per diverses filades de maó pla que sostenen la coberta. sembla que correspon amb una reforma de principi del segle XX. La façana que mira al riu Ter està protagonitzada per tenir més predomini del buit que del massís ja que al tractar-se d'una façana que s'orienta a sud-oest està protagonitzada per eixides i balconades disposades en totes les seves plantes i coincidents en tots els seus pisos. A cada costat de balcó hi ha un volum quadrangular que sobresurt de la façana i que està emprat com a latrina. Aquesta construcció es troba a cada costat de la finca. Segons el que es pot desprendre hi han dos pisos per planta.

A la part del darrere hi ha un volum quadrangular que sobresurt de la línia de la façana i compost per una planta baixa i un primer pis amb terrat. Aquest volum que té les parets formades per còdols de riu més aviat ben treballats i escairats, disposats en filades regulars i horitzontals i amb les cantonades de pedra picada. Aquest element és completament massís. Vegeu fitxa annexa. No s'ha pogut accedir al seu interior ja que està emprada com a habitatges

Observacions:

Casa molt reformada la qual conserva encara vestigis de les antigues cases gremials erigides a la plaça Major, especialment a la planta baixa i primera i completament reformades a mitjans del segle XIX i principi del XX quan van ser unificades en una de sola. Amb tot a la part del darrere encara es pot endevinar part de la traça de l'antiga muralla medieval amb fragments de la mateixa emprada com a base de sosteniment de la nova construcció i amb el volum d'una torre de planta quadrada que sobresurt de la mateixa i que recolza damunt de la roca natural i que a la vegada acta com a contrafort.

Història

L'origen de la casa seria possiblement medieval amb reformes importants als segles XVI i XVII coincidint en el període d'esplendor de la vila de Sant Quirze arrel de la manufactura dels draps de llana i l'aparició dels paraires. Aquest fet va comportar que s'instal·lessin paraires, teixidors i bracers al llarg del nucli antic i transformessin la majoria d eles cases en tallers i obradors. Aquestes cases limitarien a la part del darrere amb la muralla medieval la qual, flanquejada per torres i bestorres hauria estat separada de les cases per mitjà d'un pas de ronda. Amb el temps i quan les fortificacions perderen aquesta funció s'aprofitaren com a parets de les cases que tenen façana a la plaça Major les quals s'eixamplaren fins a tenir com a límit extern l'antiga muralla que quedà embeguda a dins de les cases. Referent a la documentació històrica consultada hem trobat que la casa amb l'amillarament de 1862 era propietat de José Vilarrassa el qual tenia nombroses propietats, entre elles les finques núm. 13 i 14 de la plaça. Vegeu cita " *Por una casa con hierto adyacente en la Plza nº 13, por otra en el nº 3, por otra en el nº 6, por otra en el nº 12 y por otra en el nº 13" . Inscripció núm 160. (* AMQ Cuaderno de limitaciones y amillaramiento. Sant Quirze de Besora. Inscripció núm 160) Hi habitava un Joan ferrer, farmacèutic que exercí com a alcalde entre els anys 1869 i 1872 i també Antoni Espadaler Arimany comerciant que exercí d'alcade entre els anys 1868 i 1869 (Serrallonga Urquidi, Joan, 1998. Ob cit- Apèndix XI). No hem trobat altres dades referent a la casa.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANT QUIRZE DE BESORA (1995). Programa de la Festa Major

AJUNTAMENT DE SANT QUIRZE DE BESORA (2010). Una mirada al passat. DVD

SERRALLONGA, URQUIDI, JOAN (1998). sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial. Apèndix XI.

AMQ. Cuaderno de limitaciones y amillaramiento de Sant Quirze de Besora. Any1862. Carpeta 1016

CATALANA
OCCIDENT
13